

DANES

Danes imamo svet še pred očmi.
 Jesen imamo, prekipevanje krvi na meji med minulim
 in prihajajočim časom, žolto kostanjevo listje na dvorišču.
 In vsi so si edini v tem, da je lepo iti zdaj ven.
 Štiriletni otroci v eni sami sekundi okusijo to.
 za čemer bodo zaman hlepeli vse življenje:
 jesen in domovina, domovina v prahu, prebivališče
 tesno na zemeljski skorji, dežela pred rojstvom.
 gorska pokrajina, rodovitna nižina ali suha planota
 in tu in tam črnkast pesek.
 gruščevnati tlak, brinje in breze, samotna cesta
 čez goličavo, dekla v črnih volnenih nogavicah,
 predpasnik, poln kozjega vonja.
 To se na starost imenuje otroštvo.
 Pozno je, po deževni noči jutranja vedrina,
 sladka prhlina, razjasnjena v zraku, oktober.
 Ariadna in Tezej, zlata, Mozartov rondo, zlata figurina
 v molu. To je čas, ko se prijateljica iz nekega drugega mesta.
 prijateljica, na katere poslednje pismo nisi odgovoril.
 vrže s kamnitnega nazidka na cesto.
 Nihče ne bo zvedel, kako je nebo takrat prebledelo,
 kako so se vsa okna stekleno in mrzlo zaprla.
 Nihče ne bo zvedel, kako je bilo te nedelje mogoče.
 da je iz zlatega rondoja zadonela smrt.

JUTRO

Luč, marianska luč. Zbori
 deški glasov v naraščajočem siju: »O nedolžno
 jagnje božje...« Luč brez včera, brez spomina,
 kot bi ne bila nikdar polnoč in bi ne bilo obstreljenega
 stražarja, ki se je zrušil v garaži.
 Ljubljena, jasna, veselo vabeča jutranja luč,
 ti blaženi vzhod, sprejet s tisoč vzhodnimi okni,
 ki se bleščijo kot lica, očiščena s prijateljskimi solzami
 in še čemerni omet preživelih hiš se zdrzne.

samo zakrknjeno upravno poslopje okorno zardeva
in čaka kot pri krstu.

Ko se začenja v nočnem vlaku svitati,
stopi popotnik na hodnik in se otrese sna,
težkega lepkega sna in lahkih hlapov urina,
prahu in tobaka in umazanega včerajšnjega časopisa.
Veter zamira, pradačni veter in rožnati
zrak, tako dišeč in mrzel kot sveže zapadli
velikonočni sneg in kak nenadejan izbruh
v srcu! Kot izpuščena
vodna para iz kotla lokomotive,
vroča, bela in piskajoča ob plečih stroja —
kot skupni vzgon, napetost mišic
v skupini cestarjev, ki stojе
budni in prerivajoči se na tovornjaku
pred zapornico in čutijo drhtenje
in bitje motorja lastnemu srcu nasproti
in nebo v ustih se boči v lahni opojnosti
kave. Kmalu bo prišel letalec,
osvojil nebo in neskončnost
nad njimi popisal s plinastimi trakovi.

Duša, kako ližeš roso od mrtvih vstalega stvarstva,
svetlih oči, preudarno in nedolžno, kot bi govorila
z otroki o živalih in lutkah in jim dala
slikati medveda, hišo, voz.

Toda že so prinesli časopis in zatopiš se vanj,
zajtrkuješ, pregleduješ pošto, prižgeš prvo cigareto,
sladkajoč se s poročili in željan sveta in
hlastajoč za časom, že se kažejo madeži, že spet
si nepotrpežljiv, motnost v krvi. In potem posli:
voziti se po cestah, izdajati denar, tratiti
bencin, slino in znoj. Jemati in uporabljati
različne snovi. Poti in stranpoti, prizori,
človek proti človeku, čut drug za drugega:
usmiljenje in koprnenje, brez dima razblinjajoča se
žalost, slovesi, ki te izprazniijo, starka ob stojnici
s sadjem, ki ti proda banane. Nenasitno življenje
prodira v svet in se v njem širi in neizmerno
skrbno porablja čas in nihče ga ne more poplačati.

Toda čas nas odkuplja nazaj in nam odžira
mladost z obraza in nas razgalja:
od slabosti oslabele oči, pogled prenapet, poteze
izmučene, globoko vrezane, zgarane
kakor izvožene vojaške ceste.

Nocoj šele je znana vsota krivde. Kako dragocen
nam je bil čas, neodprto pisanje,
ki smo ga zjutraj prejeli. Ah, in smo ga
že zdavnaj strgali, sežgali in jutro je nepovračljivo.
Hranili smo se ob stvareh in med ljudmi in drug drugemu
izsiljevali solze in ropali veselje, vdiral v tuje
usode in z zašepetanimi zlogi zbujali
nekaj neizbrisljivega, lomili zakone
v oddaljenem grmovju, še nedozorela nesreča
v razvpitem kamnolomu nas plaši.
Kaj niso opoldne neke ženske potegnili iz vode?
Nekoč je bila neomadeževana kakor prvi krajec.
potem jo je hotel nekdo imeti in zdaj smrt, ki z nje
izbriše sram, in ji odgrinja krilo in ni ji mar,
da se to z njo dogaja.
Zvečer je ljubezen, opoj in nenadni
srčni napad. Nekdo se opoteče ven,
whisky v ustih, vonj cigaret v laseh,
postavi se pred ogledalo v kopalnici, svojemu bledemu,
potnemu obrazu nasproti in vpraša:
Kje je zlo v mojem licu? Kako se glasi zadolžnica
na moje bitje in življenje? Tako so se rodili
in že so bili zaznamovani. Smrt je, pravijo,
plačilo za greh. Če pa smrt ne zadostuje
in je že zdavnaj vse poravnano, kdo nas še vzame zastonj?

Prevedel Niko Grafenauer